

Õiguskantsleri Kantselei

Hele Kängsepp
Ene Solom
juhatuse liikmed
MTÜ Eesti Looduskogukond
eestilooduskogukond@gmail.com

Teie 26.03.2026 nr

Meie 31.03.2026 nr 14-5/260794/2602762

Lugupeetud juhatuse liikmed

Pöördusite õiguskantsleri poole, kuna Te ei olnud rahul, kuidas korraldatakse Valga valla elanike arvamuse väljaselgitamist tuulepargi eriplaneeringu asjas. Tõite välja, et rahvaküsitlus toimub piiratud alal ja sellest jäetakse välja MTÜ Eesti Looduskogukond kui ka teised valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid ja Tõrva valla inimesed. Samuti märkisite, et volikogus ei menetleta rahvaalgatusi.

Tuleb eristada [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) sätestatud rahvaalgatust (§ 32) ja rahvaküsitlust (§ 32¹) ning [planeerimisseaduse](#) (PlanS) alusel toimuvat planeerimismenetlust.

Planeeringumenetlus on avatud kõigile, kes soovivad selles osaleda. Avaldusest nähtub, et ka MTÜ Eesti Looduskogukond on kaasatud tuulepargi eriplaneeringusse. Seaduse järgi saab igaüks esitada arvamusi ning niiviisi mõjutada planeeringu sisu ja seista oma huvide eest. Planeeringumenetluses esitatud arvamusi peab kohalik omavalitsus kaaluma ning arvestama või andma põhjenduse, miks neid ei arvestatud. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetluse vastavust õigusaktidele ja maakonnaplaneeringule kontrollib Maa- ja Ruumiamet (PlanS § 121). Kui isik leiab, et tuulepargi eriplaneeringuga on rikutud tema õigusi või avalikke huve, siis on tal õigus pöörduda halduskohtusse (PlanS 123).

Kohaliku elu küsimuse lahendamiseks esitatud rahvaalgatuse või korraldatud rahvaküsitluse puhul peab kohalik omavalitsus kontrollima seda, kas algatusele allkirja andnud inimesed ja küsitluses osalevad on ikka selle kohaliku omavalitsuse elanikud.

Rahvaküsitlust reguleerib täpsemalt KOKS § 32¹. Volikogu võib otsustada korraldada omavalitsusüksuse pädevusse kuuluvas olulises kohaliku elu küsimuses selle omavalitsusüksuse territooriumil või territooriumiosal rahvaküsitluse (KOKS § 32¹ lg 1). Seega võib seaduse järgi rahvaküsitluse korraldada ka teatud piirkonnas. Rahvaküsitluse tegemise täpsem kord Valga vallas on kehtestatud [Valga Vallavolikogu määrusega](#). Ka määrus võimaldab rahvaküsitluse korraldada teatud piirkonnas.

Rahvaküsitluse tulemus on volikogule ja valitsusele nõuandva sisuga (KOKS § 32¹ lg 10). Seega erinevalt rahvahääletuse tulemusest ei ole rahvaküsitluse tulemus riigi- või kohaliku omavalitsuse organile kohustuslik ja seisneb üksnes rahvaküsitlusest osavõtu õigust omavate isikute arvamuse väljaselgitamises (Riigikohtu 11.08.1993 otsus nr [III-4/1-2/93](#); 06.09.1993 otsus nr [III-4/1-3/93](#)).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

[Valga Vallavolikogu 19.03.2026 otsus](#) „Valga valla elanike arvamuse väljaselgitamine“ on üksikakt, mille vaidlustamiseks on võimalus pöörduda halduskohtusse. Kohaliku omavalitsuse haldusaktide õiguspärasuse üle teeb avalikes huvides haldusjärelevalvet Justiits- ja Digiministeerium ([Vabariigi Valitsuse seaduse](#) § 75³ lg 1). Seega võite soovi korral taotleda Justiits- ja Digiministeeriumilt selle otsuse õiguspärasuse kontrollimist. Järelevalve algatamise otsustamisel on ministeeriumil aga kaalutlusõigus. Kui rahvaalgatuse menetluses on rikutud teie õigusi, siis on (tegevusetuse või viivituse korral) võimalus samuti esitada kaebus halduskohtule.

Loodetavasti on selgitustest abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Lekko
õigusteestuse juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Kristel Lekko 693 8443
Kristel.Lekko@oiguskantsler.ee